

Bil- og veikonferansen 2017

Alkohol – fortsatt det farligste rusmidlet i trafikken

Elisabeth Fjellvang Kristoffersen,
generalsekretær MA-rusfri trafikk

Siden 1928 har MA kjempet for rusfri trafikk og trafikksikkerhet

- MA er organisasjonen som arbeider for å hindre at **du** møter en ruspåvirket fører i trafikken.
- MAs langsiktige mål er at **ingen** skal dø eller bli skadet som følge av ruspåvirket kjøring.
- MA er en partipolitisk og religiøst uavhengig medlemsorganisasjon.
- Alle som ønsker det, kan bli medlem i MA.
- MA har lokallag over hele landet.

Dødsulykker 2005 – 2016 hvor ruspåvirkning har vært medvirkende faktor

År	Dødsulykker i alt	Dødsulykker med ruspåvirkning	Andel av dødsulykkene
2005	202	48	24 %
2006	228	35	15 %
2007	208	44	21 %
2008	237	65	27 %
2009	186	42	23 %
2010	190	40	21 %
2011	158	31	20 %
2012	139	34	24 %
2013	170	28	16 %
2014	135	29	21 %
2015	102	22	22 %
2016	128	29	23 %

Kilde: Statens Vegvesen, Dybdeanalyser av dødsulykker i vegtrafikken 2016, rapport nr. 640

Viktige faktorer i dødsulykker

	<u>Under 25 år</u>	<u>25 år og eldre</u>
For høy fart:	Påvirket: 85 % Edru: 55 %	Påvirket: 52 % Edru: 25 %
Ikke bilbelte:	Påvirket: 60 % Edru: 30 %	Påvirket: 58 % Edru: 28 %

Kilde: Folkehelseinstituttet

Rus blant omkomne bilførere

	17 – 24 år (%)	25 år og eldre (%)
Alkohol	35,0	18,0
Narkotika	14,0	10,5
Amfetamin	3,5	7,8
Hasj / marihuana	11,2	4,6
Andre typer narkotika	2,8	0,3
Legemidler	7,7	15,9
Beroligende	6,3	10,5
Sovemidler	1,4	6,5
Opioider	0,7	1,6
Kombinasjon av 2 eller flere stoffer	14,0	10,7

Kilde: Folkehelseinstituttet

Rus og risiko for alvorlig trafikkulykke

Risikøkning	Relativ risiko*	Rusmiddel / legemiddel
Liten	1 - 3	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol mellom 0,1 og 0,5 promille Hasj / marihuana
Middels	2 – 10	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol mellom 0,5 og 0,8 promille Kokain Opioider Beroligende medisiner og sovemidler
Stor	5 - 30	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol mellom 0,8 og 1,2 promille Amfetamin(er) Kombinasjon av legemidler / narkotika
Svært stor	20 - 200	<ul style="list-style-type: none"> Alkohol over 1,2 promille Kombinasjon av alkohol + andre stoffer

* I forhold til edru fører

Kilde: DRUID-undersøkelsen

Dybdestudier av dødsulykker for 2016

I 23 % av dødsulykkene (29 ulykker) har ruspåvirkning sannsynligvis vært en medvirkende faktor.

35 rusede personer involvert:

- 14 bilførere,
- 6 bilpassasjerer,
- 3 fotgjengere,
- 4 syklister,
- 5 MC-førere,
- 3 ATV-førere.

Av de 14 rusede bilførerne var 9 påvirket av alkohol, mens 5 var påvirket av blandingsrus med alkohol, eller annet.

Hvor mange menneskeliv kunne alkohol ha spart?

- I 5 ulykker med MC eller personbil var føreren påvirket av annet rusmiddel enn alkohol
- 7 fotgjenger- og sykkelulykker kunne ikke vært forhindret av en alkoholås
- **31 personer var involvert i 17 dødsulykker**
 - 14 førere var påvirket av alkohol
 - 3 førere var påvirket av alkohol og annet rusmiddel
- 19 ble drept, 3 hardt skadd, 6 lettere skadd

Alkohol kunne ha spart 19 menneskeliv i 2016!

Konklusjoner

- Alkohol er det farligste rusmidlet i trafikken
- Ca. 25 – 30 % av dødsulykkene er assosiert med rus eller sløvende legemidler
- Omkomne berusede førere har svært ofte kjørt for fort uten bilbelte

Kilder: FHI, TØI

MA-rusfri trafikk mener:

- Tilstandsmål for rus i trafikken i Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018 – 2021
- Gjennomføring av stortingsvedtaket om alkohol i buss og taxi
- Innføring av alkoholprogram for alle promilledømte
- Konkrete tiltak for å innfase alkohol i alle biler
- Mørketall er ikke akseptabelt – klare rutiner for blodprøver og obduksjon ved alle alvorlige trafikkulykker
- Økt satsing på holdningskampanjer mot rus i trafikken

**MA-rusfri trafikk tror på
Nullvisjonen!**

